

พฤติกรรมกาเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

The Mayoral Election Behavior of People in Khon Kaen Municipality

พระมหาปฏิภาณ สีหปณฺธิโต (กัจจกัฏ)

PhramahaPatiphan Sihapanthito (Kumjudphay)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus

Email: Thailand1480600144270@gmail.com

(Received: March 22, 2022/ Revised: December 24, 2022/ Accepted: December 31, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นจำนวน 91,650 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Taro Yamane จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ พระสังฆาธิการ บุคคลกรและประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที-เทส และ เอฟ-เทส วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการศึกษาพบว่า

1) ระดับพฤติกรรมกาเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมกาเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมกาเลือกตั้ง; นายกเทศมนตรี; หลักการบริหารนิยธรรม

Abstract

This research aimed to 1) Study a level of mayoral election behavior of people in Khon Kaen municipality, 2) Compare a level of mayoral election behavior of people in Khon Kaen municipality. The sample included 400 participants obtained from 91,650 citizens with the right to vote who lived in Khon Kaen City Municipality area by using Taro Yamane's sampling technique, and the key informants were 10 Sangkhatikan monks, personnel and citizens in Khon Kaen City Municipality area obtained from purposive sampling technique. Research instruments included a questionnaire and interview form. Statistical methods for data analysis included frequency, percentage, average, standard deviation, t-test and f-test and data analysis used the statistical package for the social sciences. For qualitative research, data was analyzed by using contextual content analysis techniques.

Research results showed that

1) A level of mayoral election behavior of people in Khon Kaen municipality was in general at a high level.

2) Regarding to comparison, it was found that, on average, different genders, ages, education levels, occupations and monthly average incomes had different opinions towards mayoral election behavior of people at the statistically significant level of 0.05

Keywords: Behavior of Election; Mayoral; Aparihaniya Dhamma

1. บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นถือได้ว่าเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงถือได้ว่าเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนของประชาชนเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของท้องถิ่น และยังให้เกิดความสำนึกในสิทธิหน้าที่ของตนเองที่มีต่อสังคมส่วนรวม หน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่การปกครองที่ดี ดังนั้นจึงถือได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนเพื่อประชาชน ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองที่กล่าวได้ว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เพราะประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งตัวแทนของตนเองส่วนใหญ่เข้าไปทำหน้าที่ในองค์กร ที่เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ทำการกิจเพื่อตอบสนองงานตามต้องการและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด (เทศบาลนครขอนแก่น)

การเลือกตั้งมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ และยังแสดงถึงความเป็นสากลเพราะการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศเป็นหลักการหนึ่งของหลักสิทธิมนุษยชน Universal Declaration of Human Rights หรือ UDHR ตามปฏิญญาสากล (แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, 2654) ข้อที่ 21 กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศดังนี้ คือ 1) ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศโดยตรงหรือผ่านทางผู้แทนซึ่งได้เลือกตั้งโดยอิสระ 2) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงบริการ

สาธารณะในประเทศตนโดยเสมอภาค 3) เจตจำนงของประชาชนจะต้องเป็นพื้นฐานแห่งอำนาจการปกครอง ทั้งนี้ เจตจำนงนี้จะต้องแสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลาและอย่างแท้จริง ซึ่งต้องเป็นการออกเสียงอย่างทั่วถึงและเสมอภาค และต้องเป็นการลงคะแนนลับ หรือวิธีการลงคะแนนโดยอิสระในทำนองเดียวกัน (ภาสวรรณ สิทธิกรณ์, 2564)

จากพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ที่อยู่ในภายใต้อิทธิพลของการโน้มน้าวชักจูงด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะวิธีการเสนอผลประโยชน์ที่ตอบแทนให้ จึงได้นำไปสู่ปัญหาทางการเมืองต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก และสำหรับระบบการเมืองไทยแบบท้องถิ่นเท่าที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (สตีธร ธนานิธิโชติ, 2564)

ระบอบประชาธิปไตยของประเทศ การสำรวจติดตามต่อไปว่าอิทธิพลของปัจจัยดังกล่าวยังมีอยู่หรือไม่ ในระดับใด จึงมีความสำคัญต่อการทำความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยมประชาธิปไตยและพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนชาวไทยระบบการเลือกตั้งของไทยที่ออกแบบไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอีกสามฉบับ ถือเป็นภาพสะท้อนมุมมองที่นักวิชาการจำนวนมากมีต่อพฤติกรรมการเมืองของคนไทย ซึ่งมักเชื่อกันว่าประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง และออกไปใช้สิทธิลงคะแนนโดยขาดความตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตน การเลือกตั้งมีความสำคัญมากในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อให้การเลือกตั้งบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของระบอบการปกครอง จึงต้องมีการปฏิรูประบบการเลือกตั้งให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ทางสังคมเศรษฐกิจ และการเมืองในปัจจุบัน การซื้อเสียงยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญและเป็นไปไม่ได้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดการกับปัญหาการซื้อขายเสียงเพียงลำพัง เนื่องจาก ปัญหาการซื้อเสียงเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมากทั้งนักการเมืองและผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2545)

จังหวัดขอนแก่นเป็นอีกจังหวัดหนึ่ง ที่มีการแข่งขันทางการเมืองค่อนข้างสูง ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 โดยให้จัดการเลือกตั้งภายในหกสิบวันนับ ตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้ง ซึ่งเปิดรับสมัครเลือกตั้ง ในระหว่างวันจันทร์ที่ 8 ถึงวันศุกร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ 2564 และกำหนดวันเลือกตั้งเป็นวันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 264 จากวันที่การเลือกตั้งที่ผ่านมา ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น โดยตำแหน่งนายกเทศมนตรีนครขอนแก่น ได้แก่ นายธีระศักดิ์ ฑีฆายุพันธุ์ จากการเลือกตั้งที่ผ่านมามีประชาชนเข้าไปใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 42,380 คน จากผู้มีสิทธิ 88,339 คิดเป็น 47.97% (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2564) ซึ่งไม่ถึงครึ่งจากประชากรที่มีสิทธิเลือกตั้ง อาจเป็นเพราะระบบการเลือกตั้งมีความยุ่งยาก ถ้าการเลือกตั้งถูกทำให้ง่ายมากขึ้น คนจะไปเลือกตั้งมากขึ้นหรือไม่ เช่น การเลือกตั้งในวันหยุดจะทำให้จำนวนคนออกไปเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ยังมีการศึกษาระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เช่น จำนวนวันเลือกตั้ง จำนวนการเลือกตั้งในวันหยุด การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งทางไปรษณีย์ บัญชีเลือกตั้งแบบพิเศษ เป็นต้น ทั้งหมดนี้อาจทำให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งน้อย

ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ว่าพฤติกรรมด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้านระยะเวลาการตัดสินใจ ด้านเหตุผลเลือกตัวบุคคล อยู่ในระดับใด และนำมาเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีพฤติกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และผู้วิจัยยัง

ได้สนใจเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งตามหลักอภิธานิยธรรมว่าการเลือกตั้งมีความสอดคล้องกับหลักธรรมมากน้อยแค่ไหน โดยเป็นหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้ เพื่อจะเป็นแนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นของประชาชน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น” มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชาชนทั่วไปที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่นจำนวน 91,650 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ Taro Yamane จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนจำนวน 400 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ พระสังฆาธิการ บุคคลและประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 10 รูป/คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น” งานวิจัยฉบับนี้ใช้เครื่องมือในการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview)

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ จำนวน 49 ข้อ ลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

แบบสัมภาษณ์เป็นแบบมีคำถามที่แน่นอน โดยทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นตามหลักอภิธานิยธรรม จำนวน 7 ข้อ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) ความเหมาะสมทั่วไป รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้ เนื้อหาปรับปรุงแก้ไข นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ตรวจสอบแก้ตามผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทำการทดลอง (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ใช้วิธีการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.91

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะสำคัญทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและ

พรรณนาปัจจัยส่วนบุคคลสถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), และอธิบายถึงพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สถิติที-เทส (t-test) และ เอฟ-เทส (F-test) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ตามลำดับ

4. ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 236 คน เป็นเพศหญิง 162 คน จาก 398 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 มีระหว่างอายุ 30 - 39 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00

2. ระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด พบว่า พฤติกรรมด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.09$) รองลงมา คือ พฤติกรรมด้านเหตุผลเลือกตัวบุคคล ($\bar{x} = 4.03$) พฤติกรรมด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.78$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อย คือ พฤติกรรมด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{x} = 3.78$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

5. อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยนี้ กล่าวถึง พฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น โดยผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และ ประเด็นที่น่าสนใจ แล้วจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่ประชาชนส่วนใหญ่เลือกผู้แทนตนเข้าไปทำหน้าที่บริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่จะพิจารณาถึงนโยบาย การแก้ปัญหา และการพัฒนา ของผู้ลงสมัครนั้นๆ ทำให้เป็นที่สนใจของประชาชนส่วนใหญ่ที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนา เขตพื้นที่ที่อยู่อาศัยของตน จะให้ได้จากแบบสอบถามที่จากโดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า ประชาชนได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้ง เนื่องจากเทศบาลนครขอนแก่น เป็นเขตพื้นที่การปกครองท้องถิ่นที่มีประชากรจำนวนมากอีกทั้งยังเป็นพื้นที่เศรษฐกิจของจังหวัดขอนแก่น มีการแข่งขันต่างๆ มากมาย การที่ประชาชนให้ความสนใจเกี่ยวกับการเลือก

ตัวแทนเข้ามาบริหารงาน การปกครองและพัฒนาส่งเสริมด้านชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน ทำให้ประชาชนที่เข้าใจปัญหาและมีความคิดที่อยากให้เขตพื้นที่ของตนพัฒนา จึงทำให้การเลือกตั้งเป็นแนวทางให้ทำสิ่งนั้นให้สำเร็จ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลนครขอนแก่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น เป็นการเร่งเห็นความสำคัญของสิทธิการเลือกตั้งและให้ความสำคัญของปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลฤดี วรรณสุทธะ (2547) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2544 ในพื้นที่อำเภอภูผามาศ จังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพและรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนส่วนปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนอยู่ในระดับมาก ส่วนเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีระดับพฤติกรรมในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนไม่ว่าจะมีเพศใดก็ตามต่างก็มีความรู้หรือความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นพฤติกรรมในการเลือกตั้งของประชาชนก็มักจะมีลักษณะที่ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือการให้ความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิการเลือกตั้งและตามความสามารถของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจรรย์จิรา ยามนภัทร (2559) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี : ศึกษากรณีเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษพบว่า ลักษณะทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ประชาชนที่มีอายุที่ต่างกันทำให้มีกระบวนการทางความคิดที่แตกต่างกันออกไปตามช่วงอายุ ทำให้มีการให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมในการเลือกตั้ง ที่แตกต่างกัน เช่น ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้งและด้านเหตุผลเลือกตัวบุคคล ที่มองถึงแนวคิดนโยบายการพัฒนาแก้ปัญหาในการทำงานของผู้รับสมัครรับเลือกตั้งที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาทอง ชูเวช (2556) ได้ทำการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานครในการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557” ผลการศึกษพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-35 ปีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้าง / พนักงาน บริษัท เอกชนและมีรายได้ต่อเดือน 50,000-50,000 บาทมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งผลต่อแนวความคิดและมีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจและทัศนคติอุดมการณ์ของแต่ละบุคคล ทำให้แนวความคิดหรือการแสดงออกทางความคิดต่อการเลือกตั้งที่แตกต่างกันออกไปตามระดับของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจพร อาจวิชัย (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม : ศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไปวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557 พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาชีพซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการทางแนวความคิด และปัญหาที่แตกต่างกันตามอาชีพของแต่ละบุคคล จึงส่งผลในการใช้สิทธิการเลือกตั้งตามนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ ดลฤดี วรรณสุทธะ (2547) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรศึกษากรณีการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2544 ในพื้นที่อำเภอภูผามาศ จังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพและรายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนส่วน

ปัจจัยทางสังคม

3. ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 พบว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นตามหลักการบริหารนิยธรรม 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากควรมีการให้ความรู้ให้ประชาชนเห็นความสำคัญเกี่ยวกับสิทธิการเลือกตั้งของตน ตามระบอบประชาธิปไตย ที่ประชาชนทั่วไปควรที่จะเข้าใจ ควรจะมีการฟังหลายมุมมอง และเชื่อแหล่งข่าวสารที่น่าเชื่อถือ ต้องมีการส่งเสริมและตรวจสอบสามารถเอาผิดต่อแหล่งข่าวสารที่น่าเสนอข่าวสารที่ผิดไปจากความเป็นจริง โดยประชาชนส่วนใหญ่ควรให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องนี้ ควรจะให้มีการส่งเสริมให้ประชาชนใส่ใจต่อข่าวสารการเลือกตั้ง เพื่อที่จะได้มีการทบทวนการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี อีกทั้งครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญต่อระยะเวลาการตัดสินใจเลือก ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับความสมเหตุสมผลในการตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้แทนระดับท้องถิ่นเพื่อให้การเลือกตั้งได้รับการยอมรับ ควรที่จะมีการจับกลุ่มเล็กๆ หรือมีการพูดคุยกับเพื่อนบ้าน โดยไม่ควรที่จะไม่สนทนากันโดยมีอคติต่อกัน เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนแนวความคิดต่อกัน ควรจะมีการส่งเสริมในการใส่ใจประชุมเมื่อเวลาการประชุมยังดำเนินอยู่ ผู้เข้าประชุมไม่ควรออกจากที่ประชุมตามความพึงพอใจของตน คือพอใจที่จะเข้าประชุมก็จะประชุม ถ้าไม่พอใจจะประชุมก็ออกมาเสียกลางคัน เมื่อเป็นอย่างนี้กันหลายคน การประชุมนั้นก็ดำเนินไปไม่ได้ ควรจะส่งเสริมให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ อย่างเคร่งครัด เช่น การไม่ซื้อสิทธิขายเสียง เป็นต้น เพราะถือได้ว่าการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบก็ถือเป็นการขัดต่อระเบียบเดิมที่มีไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านหลักการบริหารนิยธรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยงค์ พรหมมา (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักการบริหารนิยธรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้นำท้องถิ่น ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง โดยให้มีการจัดอบรมให้ความรู้ ด้านการใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้านระยะเวลาการตัดสินใจเลือกตั้ง ด้านเหตุผลเลือกตัวบุคคล ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งและให้เร่งเห็นความสำคัญของสิทธิการเลือกตั้งของตน
2. ผู้นำท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครขอนแก่นควรนำธรรมมาใช้ในการปฏิบัติตน เช่น อภิปรายธรรม 7 ไปใช้ในการบริหารงานจัดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ผู้นำท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครขอนแก่นควรนำหลักการบริหารนิยธรรม 7 ไปปรับใช้ในการบริหารงานให้มีความเป็นรูปธรรมให้ชัดเจน มีการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตามความต้องการของประชาชน และให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

2. ผู้นำท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครขอนแก่นควรศึกษาการบริหารงานจัดการตามหลักการบริหารนิยธรรม 7

6.3 ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการส่งเสริมให้ประชาชน พิจารณาดัดสินใจเลือกตั้ง โดยให้หลักธรรมที่พึงประสงค์ของนักการเมืองในด้านต่างๆ มาใช้ในการประกอบในการตัดสินใจ

2. ควรศึกษาควรนำหลักหลักธรรมประยุกต์ในการบริหารงานจัดการต่างๆ ให้คล้องกับเขตพื้นที่ในเขตพื้นที่การปกครอง เพื่อการส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่

3. ควรนำงานวิจัยที่ได้ศึกษาเกี่ยวแนวคิดและพฤติกรรมของประชาชน นำมาปรับปรุงและส่งเสริมให้กับประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของประชาชน

7. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล. (2654). *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน*. สืบค้นเมื่อ 11 กันยายน 2564, จาก <https://www.amnesty.or.th/our-work/hre/udhr/>

เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). *การเมืองภาคพลเมือง*. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

เบญจพร อาจิชัย. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดมหาสารคาม: ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยสื่อสารการเมือง ม.เกริก.

บุศรา โพธิสุข. (2559). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น กรณีศึกษา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *พินนเศรษฐศาสตร์*. 12(1), 151-164.

ดลฤดี วรรณสุทธะ. (2547). *พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษาการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2554 ในพื้นที่อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยรามคำแหง.

นาทอง ชูเวช. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: กรณีศึกษา ประชาชน กรุงเทพมหานคร ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2557*. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารการเมือง) มหาวิทยาลัยเกริก วิทยาลัยสื่อสารการเมือง.

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2564). สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2564, จาก prd.go.th/th/news <https://thainews. /detail /TCATG210329160726267>.

ภาสวรรณ สิทธิกรณ์. (2564). *พฤติกรรมการลงคะแนนซ่อมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดขอนแก่น เขตเลือกตั้งที่ 7*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ประยงค์ พรหมมา. (2557). *การบริหารตามหลักองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.
- สตีธร ธนาธิโชติ. (2564). *พฤติกรรมนิยมและสถาบันนิยมในการเมืองการเลือกตั้งไทย*. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2564, จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=พฤติกรรมนิยมและสถาบันนิยมในการเมืองการเลือกตั้งไทย>.
- สุจรรยจิรา ยามนภัทร. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี กรณีศึกษา เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี*. สารนิพนธ์ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารการเมือง วิทยาลัยสื่อสารการเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.

ภาษาอังกฤษ

- Amnesty International. (2021). *Universal Declaration of Human Rights*. Retrieved on September 11, 2021, from <https://www.amnesty.or.th/our-work/hre/udhr/>.
- Anek Laothammatat. (2002). *Citizen Politics*. Bangkok: Torch Publishing Project.
- Benjaporn Arjwichai. (2014). *Factors Affecting Decision Making in the Election of Members of the House of Representatives. Maha Sarakham Province: A Case Study of the General Election on February 2, 2014*. Bangkok; College of Political Communication Krirk University.
- Bursara Pothisook. (2016). The Local Political Participation of the People: A Case Study of Tambon Chang Phueak, Muang District, Chiang Mai Province. *Pikanetsan*. 12(1). 151-164.
- Dolrudee Wannasuttha. (2004). *Election behavior of members of the House of Representatives, a study of the general election on January 6, 2011 in Kut Chum District, Yasothon Province*. Master of Arts thesis. Ramkhamhaeng University Graduate School.
- Dolrudee Wannasuttha. (2004). *Election behavior of members of the House of Representatives. a study of the general election on January 6, 2011 in Kut Chum District, Yasothon Province*. Master of Arts thesis. Graduate School of Ramkhamhaeng University.
- Nathong Choovej. (2013). *Factors Affecting Decision Making in the Election of Members of the House of Representatives, a Case Study of Bangkok Citizens in the General Election on February 2, 2014*. Master of Political Science. (Political Communication), Krirk University College of Political Communication.
- Office of the Election Commission. (2021). Retrieved on August 20, 2021, from prd.go.th/th/news <https://thainews. /detail /TCATG210329160726267>.
- Passawan Sittikorn. (2021). *Voting behavior to repair Member of the House of Representatives 2019 in Khon Kaen Province, Constituency 7*. Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
- Prayong Promma. (2014). *The administration according to the principles of the organization Khon Kaen Provincial Administration*. Master of Arts.

Satitorn Thananithichot. (2021). *Behaviorism and Institutionalism in Thai Electoral Politics*. Retrieved on August 20, 2021, from <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=Behaviorism> and institutionalism in Thai electoral politics.

Suchanjira Yamonpat. (2016). *Factors Affecting Mayor Election Decision: A Case Study of Suphan Buri Municipality*. Suphan Buri Province. Thesis Master of Political Science Program Political Communication Political Communication College Krirk University.